

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. detsember 2023
(OR. en)

16378/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0171(COD)

TRANS 578
MAR 162
CODEC 2399
OMI 89
IA 349
DROIPEN 178
ENV 1449

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 16107/23 + COR 1

Komisjoni dok nr: 10119/23 + ADD 1

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste, sealhulgas kriminaalkaristuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest

– *Üldine lähenemisviis*

Delegatsioonidele esitatakse lisas eespool nimetatud ettepanekut käsitlev *üldine lähenemisviis*, mille nõukogu võttis vastu oma 3991. istungil 4. detsembril 2023.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste, sealhulgas kriminaalkaristuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

¹ ELT C....

² ELT C....

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu merenduspoliitika eesmärk on saavutada ohutuse ja keskkonnakaitse kõrge tase. Seda on võimalik saavutada rahvusvaheliste konventsioonide, seadustike ja resolutsioonide järgimisega, säilitades samas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonis sätestatud meresõiduvabaduse.
- (2) Rahvusvahelises laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsioonis (edaspidi „MARPOL 73/78“) on kehtestatud üldised laevajäätmete merreheitmise keelud, kuid on reguleeritud ka tingimused, mille kohaselt võib teatavaid aineid merekeskkonda heita. MARPOL 73/78 sätestab erandid, mille kohaselt ei käsitata selle lisade kohaldamisalasse kuuluvate saasteainete merreheitmist rikkumisena, kui ettenähtud tingimused on täidetud. Nimetatud lisades olevad erandid ei hõlma juhte, kui kahju eest vastutav isik tegutses kahju tekitamise tahtlusega või hoolimatult, olles teadlik kahju tekkimise tõenäosusest. Käesolevas direktiivis viidatakse MARPOL 73/78 rikkumistele ja kohaldatavatele eranditele.
- (3) Alates Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/35/EÜ³ vastuvõtmisest on MARPOL 73/78 ja selle lisasid oluliselt muudetud, kehtestades rangemad normid ja keelud laevadelt saasteainete merreheitmisele. Neid muudatusi ja direktiivi 2005/35/EÜ rakendamisel saadud õppetunde tuleks arvesse võtta.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest (ELT L 255, 30.9.2005, lk 11).

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/883⁴ tagatakse, et jäätmed antakse üle liidu sadamatesse, kus neid kogutakse asjakohaste sadama vastuvõtuseadmete abil. Direktiivi 2019/883/EÜ täitmise tagamine on koos direktiiviga 2005/35/EÜ peamine vahend laevade põhjustatud reostuse vältimiseks. Selleks et tagada tõhus, integreeritud ja sidus täitmise tagamise süsteem seoses direktiivi (EL) 2019/883 (mis käsitleb jäätmete üleandmist sadama vastuvõtuseadmetesse) sätetega, tuleks direktiivi 2005/35/EÜ muuta, et laiendada selle kohaldamisala MARPOL 73/78 IV–VI lisale eesmärgiga takistada laevadel heita saasteaineid ebaseaduslikult merre selle asemel, et anda need üle sadama vastuvõtuseadmetesse kooskõlas direktiiviga (EL) 2019/883.
- (5) Direktiiv (EL) 2019/883 ei hõlma MARPOL 73/78 III lisa, sest pakendatud kaupu ei liigitata jäätmeteks, mistõttu neid sadama vastuvõtuseadmetesse tavaliselt üle ei anta. Siiski ei saa välistada, et pakendatud kujul veetavaid kahjulikke aineid võidakse ebaseaduslikult üle parda heita. Eespool toodut silmas pidades tuleks direktiivi 2005/35/EÜ kohaldamisala laiendada MARPOL 73/78 III lisale. Seega tuleks direktiivi 2005/35/EÜ alusel keelata kahjulike ainete üle parda heitmine, välja arvatud juhul, kui pädevad asutused leiavad, et see oli vajalik laeva ohutuse tagamiseks või inimeste päästmiseks merel. Selles osas ei hõlma käesolevas direktiivis osutatud merreheitmine kaadamist, nagu seda käsitatakse jäätmete ja muude ainete kaadamisest põhjustatud merereostuse vältimist käsitlevas 1972. aasta Londoni konventsioonis ja selle 1996. aasta protokollis.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/883, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ (ELT L 151, 7.6.2019, lk 116).

- (6) MARPOL 73/78 hõlmab laevade heidet selle artiklis 2 esitatud merreheitmise määratluses. MARPOL 73/78 VI lisa käsitletakse laevade põhjustatud õhusaaste vältimist. VI lisa ja vastavad IMO suunised heitgaaside puhastusseadmete kohta (resolutsioon MEPC.340 (77)) võimaldavad laevadel kasutada heitgaaside puhastusseadmeid alternatiivse vastavuse tagamise meetodina, et vähendada vääveloksiidi (SO_x) heidet. VI lisaga reguleeritakse heitgaaside puhastusseadmete jäätmeid, keelates nende merreheitmise ja nõudes nende üleandmist nõuetekohastes sadama vastuvõtuseadmetesse (kui tegemist on suletud süsteemidest pärit heitgaaside puhastusseadmete jäätmetega). Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/802⁵ on rahvusvahelised SO_x-standardid üle võetud liidu õigusesse ning direktiiviga (EL) 2019/883 tagatakse, et heitgaaside puhastusseadmete jäätmed antakse üle sadama vastuvõtuseadmetesse. Kuna heitgaaside puhastusseadmete jäätmed võivad reostada merekeskkonda, tuleks ebaseadusliku merreheitmise korral kohaldada direktiivis 2005/35/EÜ sätestatud karistusi.
- (6a) Ringkirjas MEPC.1/Circ.899 ja resolutsioonis MEPC.340(77) määratletud „heitveed“ võib heita merre otse üle parda, kui need vastavad heitgaaside puhastusseadmete suunistes sätestatud heitvee kvaliteedikriteeriumidele. Heitgaaside puhastusseadmetest väljuvad heitveed võivad siiski mõjutada ökosüsteemi, vaatamata sellele, et need vastavad MARPOL 73/78 nõuetele. Sellisel juhul võib liikmesriik kehtestada piiranguid, mis võivad põhineda hinnangul, mille tegemisel on kasutatud IMO väljatöötatud ja merekeskkonna kaitse komitee soovitatud suunistes sisalduvat riski- ja mõjuhindamise metoodikat. Sel juhul võib heitvesi reostada merekeskkonda ning ebaseadusliku merreheitmise korral tuleks kohaldada direktiivis 2005/35/EÜ sätestatud halduskaristusi, võttes nõuetekohaselt arvesse ringkirja MEPC.1/Circ.883/Rev.1.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (ELT L 132, 21.5.2016, lk 58).

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2023/xxxx⁶ tagatakse keskkonnakuritegude ühised määratlused ning hoiatavate, mõjusate ja proportsionaalsete kriminaalkaristuste olemasolu raskete keskkonnakuritegude korral. Direktiivi 2005/35/EÜ muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/123/EÜ,⁷ millega kehtestati kriminaalkaristused teatavate direktiivi 2005/35/EÜ rikkumiste eest, mis peaksid nüüd kuuluma direktiivi (EL) 2023/xxxx kohaldamisalasse. Seetõttu tuleks direktiivi 2005/35/EÜ sätteid, mis lisati või asendati direktiiviga 2009/123/EÜ, direktiivist 2005/35/EÜ välja jätta.
- (8) Direktiivi 2005/35/EÜ ülevõtmisel kehtestatud halduskaristused ei tohiks piirata direktiivi (EL) 2023/xxxx kohaldamist. Liikmesriigid peaksid siseriiklikus õiguses sätestatud laevade põhjustatud reostusega seotud rikkumiste puhul määrama selgelt kindlaks haldus- ja kriminaalõigusliku täitmise tagamise ulatuse. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel võtta kooskõlas rahvusvahelise õigusega rangemaid meetmeid, kehtestades vastavalt oma siseriiklikule õigusele haldus- või kriminaalkaristused. Direktiivi 2005/35/EÜ ülevõtvate siseriiklike õigusaktide kohaldamisel peaksid liikmesriigid tagama, et kriminaal- ja halduskaristuste määramisel järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhimõtteid, sealhulgas topeltkaristamise keeldu, võttes nõuetekohaselt arvesse põhimõtet „saastaja maksab“, nii nagu ja kui see on asjakohane.

⁶ ELT L xxxx.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/123/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest (ELT L 280, 27.10.2009, lk 52).

(9) Direktiivis 2005/35/EÜ sätestatud karistusi tuleks karmistada, tagades halduskaristuste järjepideva kohaldamise kogu liidus. Laevade põhjustatud merereostusega seotud rikkumiste eest määratud karistuste hoiatava mõju tugevdamiseks peaksid sellised karistused olema vähemalt trahvid, mis määratakse vastutavaks tunnistatud laevandusettevõtjale. Liikmesriigid võivad määrata trahve ka teistele füüsilistele või juriidilistele isikutele, kui nad on tunnistatud rikkumise eest vastutavaks. Sellega seoses tähendab laevandusettevõtja laevaomanikku või muud organisatsiooni või isikut, näiteks juhti või laevapereta prahtijat, kes on võtnud laevaomanikult üle vastutuse laeva käitamise eest koosõlas laevade ohutu eksploateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvahelise koodeksiga (ISM koodeks),⁸ mida rakendatakse liidu õiguses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 336/2006⁹. Direktiivis 2005/35/EÜ tuleks tunnistada, et registreeritud omanik võib laeva haldamise delegeerida mõnele teisele üksusele, kes peaks seejärel kõigepealt vastutama ISM koodeksist tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest, et tagada keskkonna kahjustamise vältimine või pardatoimingute määramine kvalifitseeritud personalile. Ilma et see piiraks asjakohaste liidu õigusaktide kohaldamist, jääb otsus kohaldatava kõige mõjusama kriminaal- või halduskaristuse liigi kohta liikmesriigi pädevusse. Kriminaalkaristuste puhul täidab liikmesriik muudetud keskkonnakuritegude direktiivis (EL) 2023/xxxx sätestatud kohustusi. Sellest tulenevalt käsitletakse käesolevas direktiivis üksnes halduskaristusi ja selles ei käsitleta füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes siseriikliku õiguse kohaselt algatatud kriminaalmenetlusi.

⁸ Asjaomaste muudatustega laevade ohutu eksploateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvaheline koodeks, mis võeti vastu Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni assamblee 4. novembri 1993. aasta resolutsiooniga A.741(18).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 336/2006, mis käsitleb meresõiduohutuse korraldamise rahvusvahelise koodeksi rakendamist ühenduse piires ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 3051/95 (ELT L 64, 4.3.2006, lk 1).

- (9a) Tunnistades, et halduskaristuste nõude täitmine ei ole mõnes liikmesriigis põhiseaduse kohaselt võimalik, võivad liikmesriigid kohaldada käesoleva direktiivi halduskaristusi käsitlevaid sätteid viisil, mille puhul algatab trahvimentluse pädev asutus ja trahvi määravad pädevad siseriiklikud kohtud, tagades samal ajal vajaduse mõjusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste järele. Käesolevas direktiivis sätestatud halduskaristustele sellisel juhul viitamisel kohaldavad need liikmesriigid karistusi oma siseriikliku õigussüsteemi tähenduses.
- (9b) Ebaharilikud olukorrad ja teave võivad ilmneda direktiivi 2009/16/EÜ kohasest sadamariigi kontrollist, kui see kontroll on kohustuslik või kui see on kavandatud. Ebaharilikke olukordi võib avastada ka seoses direktiivis (EL) 2019/883 nõutud laevajäätmete üleandmisega või sellest teatamisega või seoses direktiivi (EL) 2016/802 II lisas sätestatud heitevähendusmeetoditena kasutatavate heitgaaside puhastussüsteemide kasutamise kriteeriumide mittejärgimisega ning seoses teabega, mis on saadud seoses võimaliku ebaseadusliku saasteainete laevalt merreheitmisega ja direktiivis 2002/59/EÜ ette nähtud menetluste kohaselt, sealhulgas tõendusmaterjal või esialgsed tõendid nafta merreheitmisest või muudest MARPOL 73/78 rikkumistest, mis on edastatud liikmesriigile, või intsidendid ja õnnetused, millest laeva kapten on teatanud.
- (10) Saastajale määratavate karistuste taseme kindlaksmääramisel peaksid riiklikud haldus- või õigusasutused võtma arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid. Võttes arvesse direktiiviga 2005/35/EÜ hõlmatud saasteainete mitmekesisust ja karistuste järjepideva kohaldamise tähtsust kogu liidus, pidades silmas reguleeritava tegevuse piiriülest olemust, võiks edendada karistumäärade edasist ühtlustamist ja mõjusust, vahetades teavet, mis käsitleb kriteeriume karistuste kohaldamiseks eri saasteainete merreheitmise eest.

- (11) Kui liikmesriik kahtlustab, et laev, mis on vabatahtlikult tema sadamas või avamereterminalis, on toime pannud ebaseadusliku merreheitmise, tuleks asjaolusid nõuetekohaselt kontrollida. Selleks et aidata liikmesriikidel täita direktiivist 2005/35/EÜ tulenevaid kohustusi selliseid laevu kontrollida, on direktiivi 2005/35/EÜ I lisas esitatud näidisloetelu ebaharilikest olukordadest või teabest, mida pädevad asutused peaksid igal üksikjuhul eraldi arvesse võtma, kui nad otsustavad selle üle, kas laeva tuleks pidada kahtlaseks.
- (12) Liikmesriikide koostöö- ja aruandluskohustustega kaasnevad meetmed ei ole seni olnud piisavad, et oleks võimalik täielikult analüüsida, kas saastajate suhtes kohaldatakse mõjusaid, hoiatavaid ja proportsionaalseid karistusi ning kas komisjonile on tehtud kättesaadavaks piisavad andmed direktiivi 2005/35/EÜ rakendamise jälgimiseks. Direktiivi 2005/35/EÜ tõhusa ja järjepideva täitmise tagamiseks tuleks tõhustatud koostöö abil hõlbustada teabe ja kogemuste vahetamist, tagades samal ajal, et komisjonile tehakse kättesaadavaks piisavad andmed, et nõuetekohaselt jälgida direktiivi 2005/35/EÜ rakendamist.

- (13) Olemasolevat satelliidipõhist süsteemi CleanSeaNet, mis teavitab liikmesriikide ametiasutusi saasteainete võimalikust ebaseaduslikust merreheitmisest, tuleks veelgi täiustada, et lisada teave direktiivi 2005/35/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate täiendavate saasteainete kohta. Teave, mis on seotud võimaliku või tegeliku saasteainete merreheitmisega, millest liikmesriigid on teatanud vastavalt direktiivile 2005/35/EÜ, ja muude liidu meresõiduohutuse andmebaasidega, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/59/EÜ¹⁰ loodud liidu meresõiduohutuslase teabe ja teabevahetuse süsteemiga ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/16/EÜ¹¹ loodud kontrolliandmebaasiga (THETIS), tuleks kokku koguda ja see tuleks kasutajasõbralikus elektroonilises vormingus edastada täitmise tagamises osalevatele riiklikele asutustele, et hõlbustada nende õigeaegset reageerimist. Kui selline teave on seotud heitgaaside puhastusseadmete jäätmete tegeliku või võimaliku merreheitmisega, võiks see olla edastatud automaatselt, näiteks komisjoni rakendusotsusega 2015/253 (THETIS-EL) loodud THETISe spetsiaalsesse moodulisse, et abistada liikmesriike direktiivi (EL) 2016/802 sätete kohaselt võetavates täitemeetmetes. Selleks et tagada tõhus järelevalve direktiivi rakendamise üle kõigis liikmesriikides, peaks iga liikmesriik tagama, et käesoleva direktiivi ülevõtmise esimese kolme aasta jooksul kontrollitaks CleanSeaNeti saadetud A-klassi hoiatusteated. Kontrollitoimingud võivad hõlmata mitme pädeva asutuse paljusid meetmeid, näiteks satelliidiga tuvastatu võrdlemist riigis kättesaadavate lisaandmetega ja sadamariigi kontrolli. Juurdepääs sellele teabele tuleks anda ametiasutustele teistes liikmesriikides, kes on sellest huvitatud järgmise külastatava sadama sadamariigina, võimalikust merreheitmisest mõjutatud rannikuriigina või laeva lipuriigina, et hõlbustada tulemuslikku ja õigeaegset piiriülest koostööd, minimeerida täitmise tagamisega seotud halduskoormust ja lõpuks karistada rikkujaid tõhusalt direktiivi 2005/35/EÜ rikkumise eest. Edendada tuleks ka uute tehnoloogiate, näiteks droonide ja otsuste tegemist toetavate vahendite, näiteks tehisintellekti kasutamist.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/75/EMÜ (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 10).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (uuesti sõnastatud) (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57).

- (14) Euroopa säästva laevanduse foorumi raames loodud ning paljusid laevade põhjustatud reostuse ja laevajäätmete käitlemise valdkonna eksperte ühendava laevajäätmeid käsitleva allrühma tegevus lõpetati 2017. aasta detsembris, et alustada direktiiviga (EL) 2019/883 üle institutsioonidevahelisi läbirääkimisi. Komisjon peaks ka edaspidi korraldama liikmesriikide ametiasutuste ja ekspertide, sealhulgas erasektori, kodanikuühiskonna ja ametiühingute ekspertide vahel kogemuste vahetamist käesoleva direktiivi kohaldamise kohta liidus, et kehtestada käesoleva direktiivi täitmise tagamise ühtsed tavad.
- (15) [...]
- (16) Liikmesriigid peaksid esitama komisjonile teabe, mida on vaja direktiivi 2005/35/EÜ rakendamise nõuetekohaseks jälgimiseks. Selleks et piirata halduskoormust ja aidata komisjonil analüüsida liikmesriikide esitatud andmeid, peaksid liikmesriigid esitama sellise teabe spetsiaalse elektroonilise aruandlusvahendi kaudu. Kui selline teave on seotud karistustega, mis on määratud füüsilistele isikutele või mis puudutavad füüsilisi isikuid, muudetakse see teave anonüümseks. Tagamaks, et direktiivi 2005/35/EÜ kohaselt esitatud teave on liikmesriikides liigiti võrreldav ja et seda kogutakse ühtlustatud elektroonilise vormingu ja aruandluskorra alusel, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹².
- (16a) On teada, et teatavate saasteainete merreheitmise avastamiseks ja kontrollimiseks nende tekkekohas ning selle kohta tõendite kogumiseks kasutatav olemasolev tehnoloogia on piiratud. Neid piiranguid tuleks käesoleva direktiivi liikmesriikide poolt rakendamisel ja jõustamisel arvesse võtta.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (17) Selleks et aidata liikmesriikidel suurendada oma suutlikkust direktiivi 2005/35/EÜ tõhusaks täitmiseks riiklike haldus- ja õigusasutuste poolt, peaks komisjon andma liikmesriikidele suuniseid ja koolitusi muu hulgas avastamise, kontrollimise ja tõendite kogumise parimate meetodite ja tavade kohta, samuti suuniseid MARPOL 73/78 asjakohaste regulatiivsete arengute ja olemasolevate tehnoloogiliste arengute, sealhulgas uute digitaalsete vahendite kohta, et hõlbustada tulemuslikku, kulutõhusat ja sihipärast täitmise tagamisega seotud tegevust.
- (18) Selleks et suurendada üldsuse teadlikkust laevade põhjustatud reostusest ja parandada keskkonnakaitset, tuleks liikmesriikide poolt direktiivi 2005/35/EÜ kohaldamise kohta esitatav teave teha üldsusele kättesaadavaks kogu liitu hõlmava ülevaate kaudu ning see peaks sisaldama direktiivi 2005/35/EÜ II lisas loetletud teavet. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ¹³ eesmärk on tagada liikmesriikides keskkonnateabele juurdepääsu õigus kooskõlas keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooniga (Århusi konventsioon), milles liit on osaline. Komisjon peaks kaitsma liikmesriikidelt saadud teabe konfidentsiaalsust, ilma et see piiraks direktiivi 2003/4/EÜ rakendamist.
- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/1937¹⁴ on sätestatud miinimumnõuded liidu õiguse, sealhulgas direktiivi 2005/35/EÜ rikkumisest teavitamise ning sellistest rikkumistest teavitavate isikute kaitse kohta. Liikmesriigid peaksid eelkõige tagama, et direktiivi (EL) 2019/1937 kohaldamisalasse kuuluvale meeskonnale, kes teatab tegelikust või võimalikust ebaseaduslikust merreheitmisest, tagatakse kaitse. Lisaks olemasolevatele riiklikul tasandil ette nähtud teavituskanalitele, mis on reguleeritud direktiiviga (EL) 2019/1937, peaks komisjon tegema kättesaadavaks keskse veebipõhise välise teavituskanali, et teatada tegelikust või võimalikust ebaseaduslikust merreheitmisest, ning edastama sellised teated asjaomasele liikmesriigile või asjaomastele liikmesriikidele, kes peaksid seejärel neid teateid direktiivi (EL) 2019/1937 kohaselt käsitlema, sealhulgas seoses kättesaamise teate, piisava tagasiside ja

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

järeelmeetmetega. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusnormide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725¹⁵ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679¹⁶ kohaldamist. Komisjon peaks tagama rikkumisest teataja identiteedi konfidentsiaalsuse, sealhulgas piirates vajaduse korral asjaomaste isikute (nagu võimalikus ebaseaduslikus merreheitmises osalevana teates nimetatud isikud) teatavate andmekaitseõiguste kasutamist kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 25 lõike 1 punktidega c ja h ning artikli 25 lõikega 2, tehes seda sellises ulatuses ja nii kaua, kui see on vajalik, et ennetada ja tõkestada katseid takistada teadete edastamist ning katseid takistada, nurjata või aeglustada järeelmeetmeid (eelkõige juurdlusi) või katseid püüda tuvastada rikkumisest teatajate identiteeti. Selliste piirangute puhul tuleks arvestada põhiõiguste ja -vabaduste põhiolemusega ning need peaksid kujutama endast demokraatlikus ühiskonnas vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid, et kaitsta liidu või liikmesriigi olulisi eesmärke, mis vastavad üldisele avalikule huvile, ja/või andmesubjekti või teiste isikute õigusi ja vabadusi.

- (20) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse [xx xx 2023]¹⁷.
- (21) IMO on käimas arutelud rahvusvahelise laevandusega seotud uute keskkonnaküsimuste üle, mis põhjustavad nii vee- kui ka õhusaastet. Arutelude tulemuseks võivad olla uued sätted MARPOL 73/78 alusel. Tulevase läbivaatamise käigus tuleks hinnata võimalust muuta direktiivi 2005/35/EÜ kohaldamisala, et tagada sidus, tõhus ja tulemuslik täitmise tagamise kord ning hoiatavate karistuste määramine.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

¹⁷ ELT C xxxx.

- (21a) Liikmesriigid, kellel puudub otsene juurdepääs merele või sadamatele, ei saa nendel geograafilistel põhjustel kohaldada käesoleva direktiivi teatavaid sätteid. Selleks et vältida kõnealustele liikmesriikidele ebaproportsionaalse halduskoormuse tekitamist, ei peaks nad olema kohustatud üle võtma ja rakendama teatavaid käesoleva direktiivi sätteid.
- (22) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada piiriülese kahju tõttu, mida võib põhjustada käesoleva direktiiviga hõlmatud ebaseaduslik merreheitmine, ning sellise heite eest on võimalik kogu liidus määrata mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed karistused, küll aga saab neid kavandatava meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (23) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, sealhulgas isikuandmete kaitset, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust, kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet ning mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu. Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada nimetatud õiguste ja põhimõtete täielik austamine ning sellest tuleks lähtuda ka direktiivi rakendamisel.
- (24) Direktiivi 2005/35/EÜ tuleks vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2005/35/EÜ muutmine

Direktiivi 2005/35/EÜ muudetakse järgmiselt.

(1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv laevade põhjustatud reostust käsitlevate rahvusvaheliste standardite jõustamise ning reostusega seotud rikkumiste eest halduskaristuste kehtestamise kohta“.

(2) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on inkorporeerida laevade põhjustatud reostust käsitlevad rahvusvahelised standardid ühenduse õigusesse ja tagada, et saasteainete ebaseadusliku merreheitmise eest vastutavate isikute suhtes kohaldatakse mõjusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid halduskaristusi, et parandada meresõiduohutust ja tõhustada merekeskkonna kaitset laevade põhjustatud reostuse eest.
2. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel võtta kooskõlas rahvusvahelise õigusega rangemaid meetmeid, kehtestades vastavalt oma siseriiklikule õigusele haldus- või kriminaalkaristused.“

(3) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „MARPOL 73/78“ – 1973. aasta rahvusvaheline laevade põhjustatud merereostuse vältimise konventsioon ja konventsiooni 1978. ja 1997. aasta ajakohastatud protokollid;
2. „saasteained“ – ained, mille suhtes kohaldatakse MARPOL 73/78 I lisa (nafta), II lisa (mahtlastina veetavad kahjulikud vedelained), III lisa (meritsi veetavad pakendatud kahjulikud ained), IV lisa (laevareovesi) ja V lisa (laevaprügi), ning heitgaaside puhastusseadmete jäätmed;
3. „heitgaaside puhastusseadmete jäätmed“ – mis tahes aine, mis on eemaldatud pesuveest või äravooluveest puhastussüsteemi abil või heitveest, mis ei vasta heite kriteeriumile, või muu heitgaaside puhastusseadmetest eemaldatud jääkaine sellise MARPOL 73/78 VI lisa reeglis 4 kindlaksmääratud heite vähendamise nõuete täitmise meetodi rakendamise tulemusena, mida kasutatakse alternatiivina MARPOL 73/78 VI lisa reeglis 14 sätestatud normidele, võttes arvesse IMO väljatöötatud suuniseid;
- 3a. „merreheitmine“ – MARPOL 73/78 artiklis 2 osutatud mis tahes põhjusel toimuv igasugune ainete merre laskmine laevalt;
4. „laev“ – merekeskkonnas kasutatav mis tahes tüüpi merelaev, olenemata selle lipuriigist, sealhulgas tiiburlaevad, hõljukid, allveesõidukid ja ujuvvahendid;
5. „juriidiline isik“ – iga üksus, millel on juriidilise isiku staatus vastavalt kehtivale siseriiklikule õigusele, välja arvatud riik või riigivõimu teostavad avalik-õiguslikud asutused või avalik-õiguslikud rahvusvahelised organisatsioonid;

6. „ettevõtja“ – laeva omanik või mõni muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta laeva prahtija, kes on võtnud laevaomanikult üle vastutuse laeva käitamise eest.“

(4) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Rikkumised ja erandid

1. Liikmesriigid tagavad, et saasteainete merreheitmist artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel käsitatakse rikkumisena, välja arvatud juhul, kui:
- a) MARPOL 73/78 I lisa kohaldamisalasse kuuluvate saasteainete merreheitmine vastab MARPOL 73/78 I lisa reeglites 15, 34, 4.1, 4.2 või 4.3 ning polaarvetes sõitvate laevade rahvusvahelise koodeksi (polaarkoodeks) II-A osa punktis 1.1.1 sätestatud tingimustele;
 - b) MARPOL 73/78 II lisa kohaldamisalasse kuuluvate saasteainete merreheitmine vastab MARPOL 73/78 II lisa reeglites 13, 3.1.1, 3.1.2 või 3.1.3 ning polaarcoodeksi II-A osa punktis 2.1 sätestatud tingimustele;
 - c) MARPOL 73/78 III lisa kohaldamisalasse kuuluvate saasteainete merreheitmine vastab MARPOL 73/78 III lisa reeglis 8.1 sätestatud tingimustele;
 - d) MARPOL 73/78 IV lisa kohaldamisalasse kuuluvate saasteainete merreheitmine vastab MARPOL 73/78 IV lisa reeglites 3, 11.1 ja 11.3 ning polaarcoodeksi II-A osa punktis 4.2 sätestatud tingimustele;
 - e) MARPOL 73/78 V lisa kohaldamisalasse kuuluvate saasteainete merreheitmine vastab MARPOL 73/78 V lisa reeglites 4.1, 4.2, 5, 6.1, 6.2 ja 7 ning polaarcoodeksi II-A osa punktis 5.2 sätestatud tingimustele, ning

f) heitgaaside puhastusseadmete jäätmete merreheitmine vastab MARPOL 73/78 VI lisa reeglites 4, 14.1, 14.4, 14.6, 3.1.1 ja 3.1.2 sätestatud tingimustele, võttes arvesse IMO väljatöötatud suuniseid, sealhulgas resolutsiooni MEPC.340(77) ajakohastatud versiooni.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et iga ettevõtja või isik, kelle võib võtta vastutusele toime pandud rikkumise eest lõike 1 tähenduses, võetakse selle eest vastutusele.

3. [...];

(5) Artikkel 5 jäetakse välja.

(6) Artikkel 5a jäetakse välja.

(7) Artikkel 5b jäetakse välja.

(7a) Artikli 6 lõige 1 asendatakse järgmisega:

‘1. Kui ebaharilike olukordade või saadud teabe põhjal võib kahtlustada, et vabatahtlikult liikmesriigi sadamas või avamereterminalis viibiv laev on saasteaineid merre heitnud või heitmas artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel, tagab nimetatud liikmesriik, et kooskõlas siseriiklike õigusaktidega viiakse läbi asjakohane kontroll või võetakse muu asjakohane meede, võttes arvesse asjaomaseid Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) poolt vastu võetud suuniseid.’

(8) Artiklisse 6 lisatakse järgmine lõige:

‘3. Näidisloetelu ebaharilikest olukordadest või teabest, mis võib viia kontrollimiseni lõike 1 tähenduses, on esitatud käesoleva direktiivi I lisas.’

(9) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Halduskaristused

1. Ilma et see piiraks direktiivist (EL) 2023/xxxx¹⁸ tulenevaid liikmesriikide kohustusi, kehtestavad liikmesriigid vastavalt artiklile 1 ja kooskõlas liikmesriigi õigusega halduskaristuste süsteemi selliste siseriiklike sätete rikkumise jaoks, millega rakendatakse käesoleva direktiivi artiklit 4, ning tagavad nende kohaldamise. Kehtestatud halduskaristused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi ülevõtmisel kehtestatud halduskaristused hõlmavad trahve, mis määratakse ettevõtjale selle rikkumise ajal, mille eest ettevõtja on tunnistatud vastutavaks. Liikmesriigid võivad määrata trahve ka teistele füüsilistele või juriidilistele isikutele, kui nad tunnistatakse rikkumise eest vastutavaks.
3. [...]
4. Kui liikmesriigi õigussüsteemis ei ole halduskaristusi ette nähtud, võib käesolevat artiklit kohaldada sellisel viisil, et karistuse, sealhulgas trahvi, mis on sätestatud lõikes 2, menetlemise algatab pädev asutus ning selle määravad pädevad riiklikud kohtud, tagades seejuures, et need õiguskaitsevahendid on tulemuslikud ja pädevate asutuste määratud haldustrahvidega samaväärse mõjuga. Igal juhul peavad käesoleva lõike kohaselt määratud karistused olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning neid tuleb kohaldada kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega. Need liikmesriigid teavitavad komisjoni oma käesoleva lõike kohaselt vastuvõetavatest õigusnormidest hiljemalt [KUUPÄEV] ning viivitamata kõigist hilisematest neid õigusnorme mõjutavatest muutvatest õigusaktidest või muudatustest.“

(10) Artikkel 8a jäetakse välja.

¹⁸ ELT L xxxx.

- (11) Artikkel 8b jäetakse välja.
- (12) Artikkel 8c jäetakse välja.
- (13) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 8d

Karistuste tulemuslik kohaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse liigi ja määra kindlaksmääramisel ja kohaldamisel füüsilise või juriidilise isiku suhtes, keda pädevad asutused peavad artikli 8 kohaselt vastutavaks rikkumise eest artikli 4 tähenduses, võivad pädevad asutused võtta arvesse kõiki rikkumise asjakohaseid asjaolusid, muu hulgas järgmist:
 - a) saasteainete merreheitmise laad, raskusaste ja kestus;
 - b) [...]
 - c) merreheitmisest keskkonnale või inimeste tervisele tekitatud kahju;
 - d) vastutava isiku finantssuutlikkus;
 - e) majanduslik kasu, mida vastutav isik rikkumisest saab või eeldatavalt saab;
 - f) meetmed, mida vastutav isik on võtnud, et vältida merreheitmist või leevendada selle mõju;
 - g) vastutava isiku ja pädeva asutuse vahelise koostöö tase, sealhulgas mis tahes tegevus, mille eesmärk on hoida kõrvale või takistada pädeva asutuse asjakohast kontrolli või muud juurdlust, ning
 - h) vastutava isiku mis tahes varasem laevade põhjustatud merereostusega seotud rikkumine.
2. [...];

(14) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Teabe ja kogemuste vahetamine

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel teevad liikmesriigid ja komisjon koostööd teabe vahetamisel, tuginedes direktiivi 2002/59/EÜ¹⁹ artikli 22a lõikes 3 ja III lisas sätestatud liidu meresõiduohutusosalase teabe ja teabevahetuse süsteemile (SafeSeaNet), et saavutada järgmised eesmärgid:
 - a) tõhustada käesoleva direktiivi tulemuslikuks rakendamiseks vajalikku teavet, eelkõige käesoleva direktiiviga loodud Euroopa satelliidipõhise õlireostuse jälgimise süsteemi (CleanSeaNet) ja muude asjakohaste teatamismehhanismide kaudu saadud teavet, et töötada välja usaldusväärsed meetodid saasteainete jälgimiseks merel;
 - b) töötada välja asjakohane kontrolli- ja seiresüsteem ning rakendada seda, ühendades punkti a kohaselt esitatud teabe teabega, mille komisjon on teinud liikmesriikidele kättesaadavaks SafeSeaNetis ning muudes liidu andmebaasides ja teabevahendites, et hõlbustada saasteaineid merre heitvate laevade varajast tuvastamist ja seiret eesmärgiga optimeerida riiklike ametiasutuste võetavaid täitemeetmeid;
 - c) kasutada optimaalselt teavet, mis on esitatud kooskõlas punktidega a ja b ning mille liikmesriigid on esitanud vastavalt artiklile 10a, et hõlbustada juurdepääsu sellisele teabele ja selle vahetamist pädevate asutuste vahel ning teiste liikmesriikide asutuste ja komisjoniga, ning

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/75/EMÜ (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 10).

- d) tagada kolme aasta jooksul alates käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäevast, et pädevad asutused kontrollivad igal aastal teatavat protsenti CleanSeaNeti saadetud A-klassi hoiatusteadetest vastavalt liikmesriikide võimalustele, kusjuures selle kontrollimise all mõistetakse kõiksugust järelmeetmete võtmist pädevate asutuste poolt seoses CleanSeaNeti saadetud hoiatusteatega, et teha kindlaks, kas asjaomane hoiatusteade puudutab ebaseaduslikku merreheitmist. Sellest protsendist teatatakse eelnevalt komisjonile.

2. [...]’;

(15) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 10a

Aruandlus

1. Komisjon loob elektroonilise aruandlusvahendi, et koguda ja vahetada liikmesriikide ja komisjoni vahel teavet käesoleva direktiiviga ette nähtud täitmise tagamise süsteemi rakendamise kohta.
2. Liikmesriigid tagavad, et pärast haldus- ja vajaduse korral kohtumenetluse lõpetamist esitatakse nende pädevate asutuste võetud meetmete kohta lõikes 1 osutatud elektroonilise aruandlusvahendi kaudu järgmine teave:
 - a) teave selle kohta, milliseid järelmeetmeid pädevad asutused seoses CleanSeaNeti saadetud hoiatusteatega võtsid, või põhjused, miks neid ei võetud, võimalikult kiiresti pärast järelmeetmete lõpuleviimist;
 - b) teave artikli 6 kohaselt tehtud kontrollide kohta, võimalikult kiiresti pärast kontrolli lõpuleviimist;
 - c) teave artikli 7 kohaselt võetud meetmete kohta, võimalikult kiiresti pärast meetmete lõpuleviimist, ning

- d) teave käesoleva direktiivi kohaselt määratud karistuste kohta, mida ei ole õigeaegselt edasi kaevatud või mis on muidu lõplikud ja täitmisele pööratavad, põhjendamatu viivitusega ja igal juhul hiljemalt iga aasta 30. juuniks eelmisel kalendriaastal määratud karistuste kohta. Kui karistustega seotud teave sisaldab isikuandmeid, muudetakse selline teave anonüümseks.
3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, võib komisjon rakendusaktidega kehtestada üksikasjalikud eeskirjad lõikes 2 nimetatud teabe esitamise korra kohta, sealhulgas täpsustada esitatava teabe liigi kooskõlas artiklis 13 sätestatud kontrollimenetlusega.
4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni pädevatest asutustest, kellel on juurdepääs lõikes 1 sätestatud aruandlusvahendile.

Artikkel 10b

Koolitus

Komisjon hõlbustab liikmesriikide taotlusel suutlikkuse suurendamist, pakkudes koolitust asutustele, kes vastutavad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate rikkumiste avastamise, kontrollimise ja menetlemise eest.

Artikkel 10c

Teabe avaldamine

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide siseriiklike õigusaktide kohaldamist ja liikmesriikide poolt artikli 10a kohaselt esitatud teabe põhjal teeb komisjon, kui see on asjakohane, pärast haldus- ja kohtumenetluste lõpetamist üldsusele kättesaadavaks korrapäraselt ajakohastatava kogu liitu hõlmava ülevaate käesoleva direktiivi rakendamisesest ja täitmise tagamisest. See ülevaade võib sisaldada käesoleva direktiivi II lisas loetletud teavet.
2. Ilma et see piiraks direktiivi 2003/4/EÜ²⁰ kohaldamist, võtab komisjon asjakohaseid meetmeid, et kaitsta käesoleva direktiivi rakendamisel saadud teabe konfidentsiaalsust.

Artikkel 10d

Võimalikest rikkumistest teavitavate isikute ja teabe kaitse

1. Komisjon töötab välja konfidentsiaalse veebipõhise välise teavituskanali ja haldab seda, et võtta vastu teateid käesoleva direktiivi võimalike rikkumiste kohta direktiivi (EL) 2019/1937²¹ tähenduses, ning edastab need teated asjaomasele liikmesriigile või asjaomastele liikmesriikidele.
2. Liikmesriigid tagavad, et riiklikud pädevad asutused, kes saavad lõikes 1 osutatud kanali kaudu teateid käesoleva direktiivi rikkumise kohta, annavad nende teadete kohta tagasisidet ja võtavad nende suhtes järelmeetmeid kooskõlas direktiiviga (EL) 2019/1937.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

3. Komisjon võib määruse (EL) 2018/1725 artikli 25 lõike 1 punktide c ja h alusel ja kooskõlas artikli 25 lõikega 2 piirata määruse (EL) 2018/1725²² artiklite 14–22, 35 ja 36 ning artikli 4 kohaldamist nende andmesubjektide puhul, kes on seotud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kanali kaudu esitatava teatega või keda on selles nimetatud ja kes ei ole seda teadet esitavad andmesubjektid. Seda piirangut võib kohaldada üksnes nii kaua, kui on vajalik käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teate uurimiseks liikmesriigi pädevate asutuste poolt.“

- (16) Artikkel 11 jäetakse välja.
- (17) Artikkel 12 jäetakse välja.
- (18) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 12a

Hindamine ja läbivaatamine

1. Hiljemalt [*väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmise kuupäeva*] hindab komisjon käesolevat direktiivi. Hindamine põhineb vähemalt järgmisel:
- a) käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemused, ning
 - b) liikmesriikide poolt artikli 10a kohaselt esitatud teave ja artikli 10c kohaselt esitatud kogu liitu hõlmav ülevaade.
2. Läbivaatamise käigus hindab komisjon võimalust muuta, kui see on asjakohane, käesoleva direktiivi kohaldamisala, võttes arvesse uusi või ajakohastatud rahvusvahelisi standardeid laevade põhjustatud merereostuse vältimiseks, mille suhtes kohaldatakse MARPOL 73/78 kehtivaid ja tulevaseid sätteid.“

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

(19) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 2099/2002²³ artikliga 3 asutatud laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS). COSS on komitee määruse (EL) nr 182/2011²⁴ tähenduses.
2. Käesolevale artiklile viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5 ja määruse (EÜ) nr 2099/2002 artiklit 5.“

(20) Artikkel 14 jäetakse välja.

(21) Artikkel 15 jäetakse välja.

(21a) Artiklisse 16 lisatakse järgmine lõige:

‘2. Liikmesriigid, kellel puudub otsene juurdepääs merele või kellel ei ole sadamaid, ei ole kohustatud üle võtma ja rakendama käesoleva direktiivi artikleid 6 ja 7.’“

(22) Ainus lisa jäetakse välja.

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2099/2002, millega asutatakse laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS) ning muudetakse määrusi, mis käsitlevad laevade põhjustatud merereostuse vältimist ja meresõiduohutust (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (23) Käesoleva direktiivi I lisas esitatud tekst lisatakse I lisana.
- (24) Käesoleva direktiivi II lisas esitatud tekst lisatakse II lisana.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [*väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: neli aastat [48 kuud] pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäeva*].

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

- 1a. Erandina käesoleva artikli lõikest 1, liikmesriigid, kellel puudub otsene juurdepääs merele või kellel ei ole sadamaid, ei ole kohustatud üle võtma ja rakendama käesoleva direktiivi artikli 1 punkte 7a ja 8.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti ja kõnealuste õigusnormide hilisemad muudatused.

Artikkel 3

Direktiivi 2009/123/EÜ kohaldamine

Direktiivi 2005/35/EÜ (mida on muudetud direktiiviga 2009/123/EÜ²⁵) kohaselt kuriteona käsitatavate rikkumiste ja vastavate karistuste osas jääb liikmesriikide jaoks, kelle suhtes direktiiv (EL) 2023/xxx ei ole siduv, siduvaks direktiiv 2005/35/EÜ, mida on muudetud direktiiviga 2009/123/EÜ.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

²⁵ ELT L 280, 27.10.2009, lk 52.

ARTIKLIS 6 OSUTATUD EBAHARILIKE OLUKORDADE VÕI TEABE MITTETÄIELIK LOETELU

- (1) Mis tahes ebaharilik olukord seoses nafta ja muude asjakohaste registreerimisraamatutega või muude puudustega, mis on seotud võimalike merreheitmistega ja mis on avastatud direktiivi 2009/16/EÜ²⁶ kohase kontrolli käigus, mille on teostanud kas asjaomane liikmesriik või muu liikmesriik või sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise memorandum (vastastikuse mõistmise Pariisi memorandum) allkirjastanud riik laeva eelmistes külastatud sadamates;
- (2) mis tahes ebaharilik olukord seoses direktiivis (EL) 2019/883²⁷ nõutud laevajäätmete üleandmisega (või sellest teatamisega), mis leidis aset kas asjaomases liikmesriigis või liikmesriigis, kus asub laeva eelmine külastatud sadam;
- (3) mis tahes ebaharilik olukord, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/802²⁸ II lisas (milles viidatakse resolutsioonis MEPC.184(59) sätestatud 2009. aasta suunistele heitgaaside puhastussüsteemide kohta, mis on asendatud resolutsioonis MEPC.340(77) sätestatud 2021. aasta suunistega heitgaaside puhastussüsteemide kohta) sätestatud heite vähendamise meetoditena kasutatavate heitgaaside puhastussüsteemide kasutamise kriteeriumide rikkumisega;
- (4) mis tahes teave, mis on saadud teiselt liikmesriigilt seoses võimaliku ebaseadusliku saasteainete laevalt merreheitmisega ja direktiivis 2002/59/EÜ²⁹ ette nähtud menetluste kohaselt, sealhulgas tõendusmaterjal või esialgsed tõendid nafta tahtlikust merreheitmisest või muudest MARPOL 73/78 rikkumistest, mille liikmesriigi kaldajaamad on edastanud kõnealuse direktiivi artikli 16 kohaselt asjaomase liikmesriigi kaldajaamadele, või intsidendid ja õnnetused, millest laeva kapten on teatanud kõnealuse direktiivi artikli 17 kohaselt asjaomase liikmesriigi kaldajaamale, või
- (5) mis tahes muu teave, mille on esitanud laeva käitamisega seotud isikud, sealhulgas lootsid, ning mis viitab ebaharilikule olukorrale seoses käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste võimaliku rikkumisega.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (uuesti sõnastatud) (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/883, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ (ELT L 151, 7.6.2019, lk 116).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (kodifitseeritud tekst) (ELT L 132, 21.5.2016, lk 58).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/75/EMÜ (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 10).

TEAVE, MILLE VÕIB LISADA ARTIKLIS 10C OSUTATUD KOGU LIITU HÕLMAVASSE ÜLEVAATESSE

- (1) Liikmesriigi poolt kontrollitud ja kinnitatud reostusjuhtumi kohta võib artikli 10c kohaselt avaldatud kogu liitu hõlmavas ülevaates esitada järgmise teabe:
- a. juhtumi kuupäev;
 - b. juhtumis osalenud laeva identifitseerimisandmed;
 - c. reostusjuhtumi toimumise koht (laius- ja pikkuskraad);
 - d. reostusjuhtumi ulatus (pindala ja kestus), kui see on asjakohane;
 - e. saasteaine liik;
 - f. asjaomane liikmesriik / asjaomased liikmesriigid;
 - g. reostusjuhtumi kontrollitoimingute kirjeldus;
 - h. kontrollitoimingute kuupäev ja kellaeg ning ja nendeks kasutatud vahendid;
 - i. määratud halduskaristuse üksikasjad.
- (2) Artikli 10c kohaselt avaldatud kogu liitu hõlmavas ülevaates sisalduv koondteave võib sisaldada iga liikmesriigi kohta järgmist:
- a. CleanSeaNeti abil avastatud võimalike reostusjuhtumite arv;
 - b. liikmesriigi kontrollitud CleanSeaNeti abil avastatud võimalike reostusjuhtumite arv;
 - c. kinnitatud reostusjuhtumite arv pärast kontrolli (üksikasjad piirkonna kohta: territoriaalveed, majandusvööndid, avameri);
 - d. tuvastatud rikkujate arv;
 - e. nende juhtumite arv, mille puhul määrati karistus.